

ישראל יוצאת לדרך

בלי רעש, בלי תופים, יצאו השבוע ששה בחורם למסע הרפתקאות שהוא המיבצע הנועז ביותר של הנוער העברי מאז מלחמת העצמאות. הם לא הסתפקו כרבים מבני גילים. בחיים קלים ונוחים, הלכו לחפש את טעם החיים במסע, שתכליתו היחידה, להוכיח שעוד יש לנוער העברי דם.

ה

"מכס! בוא הנה!"
"מר גלזר, רוצים אותך ליד השער."
"איפה מפקד הסירה?"

לא היה כמעט איש אחד שלא רצה לדבר עם הצעיר בעל הפנים הנאים והשופים, שהתרוצץ לכל עבר, כשהוא לבוש חולצה לבנה ומכנסים כחולים ורגליו יחפות. בעוד שעה קלה עמדה לצאת למסעה ישראל, הסירה הלבנה, שנראתה כצעצוע גם לעומת סירות הגרר של נמל תל-אביב.

בשעה שתיים אחר הצהרים התניע מפקד הסירה את המנוע, החבלים שקשרו אותה ליד תחם הנמל הותרו, ניתנה הפקודה להרים את העוגן. החל תימרון קצר, אך מסובך, בין אסדות המשא וסירות הגרר של הנמל. לבסוף נקשרה ישראל אל המזח הראשי: בנקודה זו תעגון עד גמר הטכס החגיגי וביקור האורחים והקרובים שבאו להיפרד מן הצוות.

יש להם דם! כדוגמת מנהלי הנמל ביקשו גם הפועלים לעזור לאנשי הסירה. הם מתחו חבלים, העבירו לסירה צינור מים מתוקים למילוי שני המיכלים הגדולים שבחרטום, אחד מהם, בעל מיבטא סלוניקאי מתנגן, הביא פחית של סולר להחזיר למיכל את כמות הדלק ששרפה משך ההפלגה מחיפה. "כשתצאו מכאן" אמר להם, "הכל צריך להיות אצלכם מאה אחוז — מים, דלק, אוכל, מצב רוח."

זמן רב לפני שעה ארבע, שנקבעה כשעה עריכת טכס ההפלגה, התאספו מול ישראל עשרות אנשים: בני משפחה שבאו להפרד, ידידים, פועלים מן הנמל, סתם סקרנים שמעו על ההפלגה, למרות שלא ניתן לה כמעט כל פירוט. הם עמדו והמטירו מטר בלתי-פוסק של הערות, קריאות עידוד או התפעלות.

"מה יש להניד? יש להם דם, לבחורים האלה" השמיע מישהו בהערצה.

"זה לא דם. זה שגעון" התערב טואר, שעזב את-עבודתו להסתכל.

"אין דבר, זה טוב" סיכם שלישי, "העיקר שיחזרו בשלום."

ככל שקרבה שעת האפס עלה המתח. אנשי הצוות התרוצצו בלי הרף, לא יכלו אפילו למצוא כמה רגעי פנאי להודות לידידים, שתחבו לידיהם מתנות-פרידה, זרי-פרחים, עוגות אפיות בבית. אמו של שלמה מנוחי, האלחוטאי של הסירה, שבאה במיוחד מרחובות, ביקשה שיובילו אותה לדלת הכניסה של התא. שם הוציאה מארנקה מזוית-מתכת, ביקשה בהתרגשות רבה את אחד הבחורים לקבוע אותה על המפתח. בעזרת השם, היא תלוה אתכם כל הדרך בשלום."

בקליפה כזו? ברגע האחרון ממש נזכר מישהו כי לא צויר שם הסירה. מיד הוצאו השבלונים שהוכנו מראש, אחד מפועלי הנמל רץ למחסן, חזר עם מברשות וקופסות צבעים. תוך כמה רגעים התנוסס השם: ישראל, באנגלית ועברית, על דפנות הסירה. כשעלה שלמה לויצקי, בלונדי ושונף, על הסיפון ודגל ישראלי בידו, פרצו הנוכחים במחאות כפיים.

הוא ניגש, כאילו לא היה בזה שום דבר מיוחד, להתקין את הדגל, אך צלמי הקולנוע והעתונות לא נתנו לו ללכת: "עוד פעם, תניף אותו עוד פעם" התחננו. שלמה נאות: "אבל רק פעם אחת" הזהיר אותם.

בארבע החלו מופיעים האורחים שהוזמנו במיוחד. תחילה באו העתונאים. "איפה הספינה?" שאל אחד מהם כשעיניו תרות לשלוש אניות-משא, שעגנו מחוץ לנמל. מישהו הצביע על הסירה הלבנה, מופשלת המפרשים שניטלתה בנחת ליד הרציף. "מה? זה הכל? בקליפה כזאת הם רוצים להפליג מסביב לעולם?" שאל בתמהון, "אני לא הייתי מסכים להפליג בה עד נתניה."

כעבור כמה דקות הופיע מכס בפני העתונאים. אך למרות שהספיק בינתיים לנעול נעליים, נראה כאילו דרך על סיכות. כל רגע שבילה מחוץ לסירה נראה לו כשעה. בהתרגשות ענה לשאלות הכתבים: מה תכניתם, מי הם, מה הוא מרגיש, מה טיב האניה, האם יצליחו, כמה אוכל לקחו.

אחריהם בא תור ההקלטה לקול ישראל. כשגמר, הפליט מפקד הסירה אנחה

